

มาตรการทางกฎหมายต่อรถยนต์บรรทุกน้ำหนักเกินอัตรา

นายสหพรพร จินานุรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-639-991-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LEGAL MEASURES ON OVERLOADED TRUCK

MR. SAHAPHAT JINANURAK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

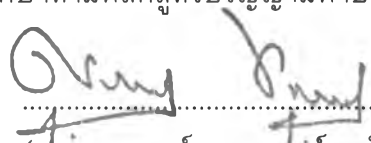
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-639-991-8

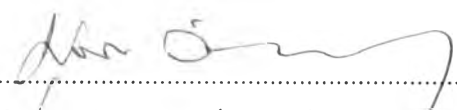
หัวข้อวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายต่อรถยนต์บรรทุกน้ำหนักเกินอัตรา
โดย นายสหพรพรช จินานุรักษ์
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนะชีวะกุล

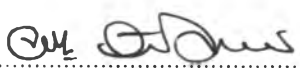
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

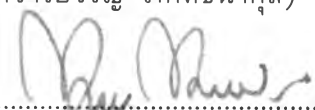
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

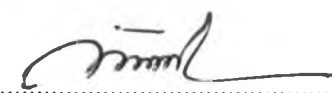
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกวาวงศ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุธา วัฒนะชีวะกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์จรัญ ภักดีธนากุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ พ.ต.อ. พีรพันธุ์ เปรมภูติ)

สหพรพร จินานุรักษ์ : มาตรการทางกฎหมายต่อรถยนต์บรรทุกน้ำหนักเกินอัตรา
(LEGAL MEASURES ON OVERLOADED TRUCK) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.มรธา วัฒนชะวะกุล.
170 หน้า. ISBN 974-639-991-8

ปัญหาเกี่ยวกับความผิดใช้รถยนต์บรรทุกน้ำหนักเกินอัตรา ทำให้เกิดความเสียหายต่อรัฐในการซ่อมบำรุงรักษาทางหลวงถึงปีละประมาณ 13,824,000,000.- บาท จึงเป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน

การวิจัยพบว่ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้มีพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และประมวลกฎหมายอาญา แต่กฎหมายเหล่านี้มีผลควบคุมได้แต่เพียงปลายเหตุ คือ คนขับรถเท่านั้น ไม่มีผลไปถึงเจ้าของรถหรือผู้ประกอบการขนส่งอย่างแท้จริง และรัฐยังไม่ได้นำมาตราทางปกครองและทางบริหารมาใช้ในการแก้ปัญหา

เพื่อการแก้ปัญหาเกี่ยวกับรถยนต์บรรทุกน้ำหนักเกินอัตรา สมควรแก้ไขมาตรการทางกฎหมายทั้ง 3 ฉบับดังกล่าวข้างต้น โดยบัญญัติฐานความผิดใช้บังคับต่อเจ้าของรถหรือผู้ประกอบการขนส่งขั้นใหม่ให้เป็นอีกฐานหนึ่งต่างหากจากบทมาตรการที่ใช้กับคนขับรถ และบัญญัติให้รัฐมีอำนาจสั่งพักการใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งเป็นการชั่วคราวได้ และบัญญัติให้เจ้าของรถหรือผู้ประกอบการต้องชำระราคาค่ารถของกลางแทนโทษริบทรัพย์ในกรณีที่ไม่อาจริบรถยนต์บรรทุกของกลางได้ รวมทั้งมีบทบัญญัติให้เจ้าของหรือผู้ประกอบการขนส่งต้องรับผิดชอบในทางแพ่งชดเชยค่าเสียหายแก่รัฐซึ่งเรียกว่า "ค่าปรับทางการปกครอง" พร้อมกับการดำเนินคดีอาญาอีกส่วนหนึ่งด้วย ส่วนมาตรการทางการปกครองและทางบริหารนั้นรัฐควรตั้งกองทุนทางหลวงโดยใช้งบประมาณจากค่าปรับทางการปกครองมาดำเนินการจัดการและควบคุมดูแลเกี่ยวกับปัญหาการใช้รถบรรทุกน้ำหนักเกินอัตรา รวมทั้งจัดให้มีหน่วยงานของรัฐเข้าดำเนินการขนส่งแทนเจ้าของรถหรือผู้ประกอบการขนส่งที่ถูกสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตในทันที เพื่อป้องกันความเสียหายจากการหยุดชะงักของการขนส่งที่ต้องหยุดไปนั้น

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C870512 : MAJOR LAW
KEY WORD: OVERLOADED TRUCK

SAHAPHAT JINANURAK : LEGAL MEASURES ON OVERLOADED TRUCK. THESIS
ADVISOR : ASSIST. PROF. MURATA WATTANACHEVAKUL. 170 pp.
ISBN 974-639-991-8

The government has been allocating the budget 13,824,000,000 Baht annually for the maintenance on national highways due to the result of national highways damage from the problem of overloading transportation system especially from overloaded freight trucks. Hence it is a crucial factor that plays an important role on Thailand's economic problems.

The research revealed that the legal measures against overloaded trucks provided under the National Highways Act BE 2535, Land Transportation Act BE 2522 and The Criminal Code of Thailand are only to enforce upon the truck drivers but not upon the Truck Entrepreneurs or Transportation Operators unless the government has decided to implement Administrative and Management measures to cope with these problems.

Therefore it is appropriate to amend some existence legal measures which provided under the said three legislations in order to overwhelm the problems of overloading trucks by stipulation to be an offense to enforce upon the Truck Entrepreneurs or Transportation Operators apart from their truck drivers. Further more, the authority should be endorsed to suspend or terminate the Transportation Operator License or the compel the Truck Entrepreneurs or Transportation Operators to pay the actual cost of the overloaded truck confiscated instead of forfeiting the truck itself. It is also necessary to constitute the Truck Entrepreneurs or Transportation Operators liability for civil compensation to the damage called "Administrative Liability" apart from criminal prosecution. National Highways Fund should be established in order to implement the Administrative and Management measures to cope with the problem of overloading trucks. transportation duties instead of Truck Entrepreneurs or Transportation Operators whose licenses are revoked or terminated in order to prevent any impact that may occur from such legal measures implementation.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2541

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากการอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุรธา วัฒนะชีวะกุล อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์ ประธานกรรมการสอบ อาจารย์จรัญ ภักดีธนากุล อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ และอาจารย์ พ.ด.อ.พีรพันธุ์ เปรมภูติ กรรมการสอบ ที่ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำข้อมูลทางวิชาการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ทั้งหลายที่ได้กล่าวนามมาแล้วข้างต้น และที่ไม่ได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้

ท้ายนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยค้นคว้าหาข้อมูลทางวิชาการ และคุณกัณนิกา รสรื่น ที่ได้จัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สหพรพรช จินานุรักษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 สภาพและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษาวิจัย.....	13
1.3 สมมติฐานการศึกษาวิจัย.....	13
1.4 วิธีศึกษาวิจัย.....	13
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	14
บทที่ 2 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบการขนส่งและผู้ขับขี่รถยนต์ บรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกินอัตรา.....	15
2.1 พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535.....	15
2.1.1 ผู้กระทำความผิดร่วมตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535.....	18
2.1.2 ความรับผิดทางอาญาตามกฎหมายต่างประเทศ.....	20
ก. ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน.....	20
ข. ประเทศฝรั่งเศส.....	24
ค. ประเทศอังกฤษ.....	29
2.1.3 ความรับผิดอาญาของนิติบุคคลในประเทศไทย.....	30
2.1.4 โทษริบทรัพย์ตามกฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับโทษ ริบทรัพย์ตามกฎหมายของประเทศไทย.....	33
ก. ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	33
ข. ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน.....	43
ค. ประเทศไทย.....	48
2.1.5 ตัวอย่างและวิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับพระราช บัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535.....	55

	หน้า
2.1.6 วิเคราะห์บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535.....	63
2.1.7 การเทียบเคียงกับกฎหมายอื่นกับพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535.....	65
2.2 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522.....	68
ก. หลักทั่วไป.....	68
ข. วิธีปฏิบัติการขอใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถยนต์บรรทุก	71
2.3 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535.....	93
2.4 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522	97
2.5 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522	98
 บทที่ 3 มาตรการทางกฎหมายอื่นที่ไม่ใช่มาตรการริบทรัพย์ทางกฎหมายอาญา	 103
3.1 มาตรการทางกฎหมายพิเศษให้ศาลริบรถบรรทุกได้.....	103
3.2 มาตรการทางปกครอง.....	105
ก. การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่ง.....	105
ข. มาตรการภายหลังที่ถูกคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบ การขนส่ง.....	112
ค. ค่าปรับทางปกครอง.....	112
ง. กองทุนทางหลวง.....	126
3.3 มาตรการทางกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากับมาตรการทางศาล	126
ก. มาตรการในการจับกุมผู้กระทำความผิด.....	126
ข. การร้องขอคืนรถยนต์บรรทุกของกลาง.....	129
 บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	 137
 รายการอ้างอิง.....	 140
 ภาคผนวก.....	 142
 ประวัติผู้เขียน.....	 170